

FNV gaat uitkeringsfase solidaire regeling opnieuw bekijken

Pensioen Pro 24 juni 2022

De FNV gaat onderzoeken of het toch mogelijk is om aan de solidaire premiereregeling een collectieve uitkeringsfase toe te voegen. Het ledenparlement heeft daar in een motie op aangedrongen.

[Motie Ledenparlement FNV Emiel Stolp.pdf](#)

Reden voor de motie is onder meer dat in de solidaire regeling gepensioneerden van verschillende leeftijden te maken kunnen krijgen met verschillende indexaties en kortingen, zegt indiener Emiel Stolp. 'Mensen worden immers ingedeeld in leeftijdscohorten van maximaal vijf jaar, met mogelijk verschillend beleggingsbeleid.' Dit gaat ook na pensionering door, want de solidaire regeling heeft een individuele uitkeringsfase, waarbij iedereen pensioen uit een 'eigen pot' krijgt. Een 67-jarige zit in een ander cohort dan een 78-jarige. Daarnaast kunnen ook de uitsmeerregels in de solidaire regeling leiden tot verschillende kortingen en verhogingen per leeftijd, aldus Stolp.

Volgens Stolp, lid van de fractie FNV Senioren, zijn in een collectieve uitkeringsfase, door deling van risico's, ook betere resultaten mogelijk. Bovendien is de collectieve uitkeringsfase eenvoudiger en goedkoper uitvoerbaar. 'Nederland is het enige land waar men een pensioenuitkering uit een individuele pot probeert te doen. Een collectieve uitkeringsfase, waarin gepensioneerden samen in een uitkeringscollectief zitten, is veel algemener. Die is ook gewoon mogelijk bij de flexibele premiereregeling. Dus waarom niet in de solidaire regeling?', vraagt Stolp, zelf oud-bestuurslid bij ondernemingspensioenfonds Thales.

Stolp heeft zich deels laten inspireren door commentaar van actuaris Agnes Joseph. Zij pleitte in een column vorige maand ook voor de collectieve uitkeringsfase in de solidaire regeling. De individuele uitkeringsfase gaat volgens haar 'ten koste van het pensioen', terwijl verschillende indexaties 'niet uitlegbaar en niet solidair' zijn.

Het is technisch wel mogelijk om alle gepensioneerden dezelfde indexatie te geven, zegt Joseph in een toelichting, ook met een individuele uitkeringsfase. 'Maar dan moet het hele renterisico afgedekt worden. De mogelijkheden voor het beleggingsbeleid worden beperkt.' Ook volgens haar is de collectieve uitkeringsfase aanzienlijk simpeler te communiceren en te administreren. 'Voor de collectieve uitkeringsfase bestaan bij uitvoerders de systemen al, voor de individuele nog niet.'

De Pensioenfederatie vroeg begin deze maand, in een brief aan de Tweede Kamer, ook al naar een mogelijkheid om gelijke uitkeringen voor gepensioneerden te bewerkstelligen, zonder het gehele renterisico dicht te hoeven zetten.

Overgenomen door bestuur

De motie van Stolp vraagt het FNV-bestuur om, bij de Kamerbehandeling van Wet toekomst pensioenen, ernaar te streven dat 'ook in de solidaire pensioenregeling een collectieve uitkeringsfase en in de tijd gespreide toetreding tot dit uitkeringscollectief mogelijk is', dit 'onder de harde randvoorwaarde van behoud van de verplichtstelling.'

De motie is door het FNV-bestuur overgenomen, waarna er niet meer over is gestemd, meldt voorzitter van het ledenparlement Ger Moeken aan Pensioen Pro. Volgens Stolp was er sprake van brede steun voor de motie.

Randvoorwaarde verplichtstelling

De toevoeging over de 'harde randvoorwaarde' maakte de motie voor het bestuur acceptabel, zegt Leonne Jansen, lid van het FNV-pensioenteam. 'Het zal moeten blijken of de motie daarmee ook mogelijk is. De FNV heeft eerder al gekeken naar gelijke veranderingen van uitkeringen.'

In de solidaire regeling is er nu een geheel van actieven en gepensioneerden met een collectief vermogen, zegt Jansen. 'Doordat risico's worden gedeeld tussen actieven en gepensioneerden, is de verplichtstelling geborgd. Als we een collectieve uitkeringsfase toevoegen, krijg je een knip tussen opbouw- en uitkeringsfase. Dat doorbreekt de solidariteit tussen werkenden en gepensioneerden, waardoor de verplichtstelling minder goed is verankerd. Daarom is de collectieve uitkeringsfase in eerste instantie niet toegevoegd aan de solidaire regeling.'

Niet onlogisch

Volgens Jansen is het 'niet onlogisch' als een 67-jarige en een tachtigjarige verschillende indexaties en kortingen zouden krijgen. 'Hun risicohouding kan verschillen. De tachtigplusser wil misschien meer stabiliteit dan de 67-jarige, die nog wat meer wil beleggen. Dus het kan een voordeel zijn. Je moet het per pensioenfonds bekijken en goed bespreken met de deelnemers.'

Tegelijk merkt de FNV dat gepensioneerden vaak 'gewoon allemaal dezelfde verhoging willen', erkent Jansen. 'Onder de motorkap is het prima op te lossen, als uit onderzoek blijkt dat alle gepensioneerden dezelfde risicobereidheid hebben. Daar is geen collectieve uitkeringsfase voor nodig. Anderzijds is een collectieve uitkeringsfase wellicht makkelijker uitvoerbaar. We zullen de voor- en nadelen goed op een rij moeten zetten.'

Volgens Jansen is er 'geen enkele onderbouwing' dat de resultaten bij een individuele uitkeringsfase lager zijn. 'Er kan op dezelfde manier worden belegd als in een collectieve uitkeringsfase.'

Kamerbehandeling

In de Tweede Kamerbehandeling van de Wet toekomst pensioenen is door CDA, PvdA en GroenLinks, JA21 en SGP gevraagd naar de collectieve uitkeringsfase in de solidaire regeling. Minister Schouten antwoordde toen dat dit zou leiden tot een schot tussen de opbouw- en uitkeringsfase. 'Terwijl één van de uitgangspunten van dit contract één onverdeeld collectief vermogen is.' Het betekent introductie van een rekenrente en dekkingsgraad in de uitkeringsfase. 'Terwijl het oogmerk was die elementen achter ons te laten.' Daarnaast zijn er binnen het uitkeringscollectief 'beperkte herverdelingseffecten' tussen gepensioneerden, 'wat de transparantie over herverdeling niet ten goede komt.'

Volgens Joseph hoeven deze drie argumenten geen bezwaar te zijn. Ook de Pensioenfederatie meent dat er een methode moet zijn om een collectieve uitkeringsfase te realiseren binnen de solidaire premiereregeling, die niet leidt tot een schot tussen opbouw- en uitkeringsfase.